

**‘Specialization in ICTs and Special Education: Psychopedagogy
of Integration’ Postgraduate Program**
**DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE Department of Greek
Philology in collaboration with**
**NCSR DEMOKRITOS Informatics and Telecommunications
Institute**

**CONTRACTS AND RESOLUTIONS ON SPECIAL EDUCATION AT
INTERNATIONAL, EUROPEAN AND NATIONAL LEVEL**

KOPSIAFTIS VASILEIOS

**POSTGRADUATE
THESIS**

Athens/Komotini
2021

ABSTRACT

In recent years, observing the public debate, perceived, the growing mobilization mainly in the political sphere, in matters of special education. The purpose of this paper is to recall the historical evolution of special education as well as to highlight the progress of the legislation, at international, european and national level on the protection of people with disabilities and their integration into education. Through the bibliographical review investigations and theories of previous investigators and existing legislative decrees are presented.

In addition, part of the present diplomatic paper, deals with proposals to upgrade special education in education, including the use of ICT, as one of the main tools for improving the educational quality provided. Through the research methodology, 50 questionnaires were answered by special education teachers on the use of ICT in the education process of special education to identify accurately the real influence of ICTs on education. The results of the investigation showed that, although the use of technology is definitely positive in teaching, it is by no means certain that it can fully replace traditional learning teaching in the next few years, defining the advantages of new technologies.

References

1. Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. (2018). *Ετήσια Έκθεση της Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.* Αθήνα. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 27, 2020, από <http://bit.do/fLKpw>
2. Αλαμπουρνού, Ε., & Σιδηροπούλου, Α., (2016). *Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας με τη χρήση Τ.Π.Ε. σε μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες Αναδόμηση μιας γλωσσικής ενότητας με τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών.* 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης και Ειδικής αγωγής, Αθήνα 24-26 Ιουνίου 2016 (σ.54-83). Αθήνα. Ανακτήθηκε Δεκέμβριο, 9, 2020, από <http://bit.do/fLKvC>
3. Agyei, D. D., & Voogt, J. (2011). *ICT use in the teaching of mathematics: Implications for professional development of pre-service teachers in Ghana.* *Education and Information Technologies*, 16(4), 423-439.
4. Βλάχου, Π. (2014). *Οργάνωση και Διαχείριση του Τμήματος Ένταξης, Θέσεις και Αντιθέσεις.* 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, Αθήνα: Εθνικό καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Τομέας Ειδικής Αγωγής και Ψυχολογίας, Αθήνα 20 - 22 Ιουνίου 2014 (σ.17-23^Α). Αθήνα . Ανακτήθηκε Δεκέμβριο, 8, 2020, από <http://bit.do/fLH9d>
5. Γεωργάκη, Χ. (2019). *Οι στάσεις εκπαιδευτικών Ειδικής αγωγής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς την χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την υποστήριξη μαθητών/τριών με αυτισμό.* Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη.
6. Council of the European Union (2009). "*Post-i2010 Strategy*" - *towards an open, green and competitive knowledge society - Adoption of Council conclusions.* Retrieved November 21, 2020, from <http://bit.do/fLGnB>
7. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (2010). *Απόφαση του Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της*

σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLJaX>

8. Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, (2002). *Ευρωπαϊκή Ένωση ενοποιημένη απόδοση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της συνθήκης για την ίδρυση της ευρωπαϊκής κοινότητας (2002)*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/fLGg9>

9. Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, (2000). *Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf

10. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2013). *Άνοιγμα της εκπαίδευσης : καινοτόμοι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης για όλους μέσω νέων τεχνολογιών και ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/fLGmT>

11. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (1999). *eΕυρώπη - Η κοινωνία των πληροφοριών για όλους*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:I24221&from=EL>

12. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (1990). *Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων*. Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/fLGfL>

13. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, (2018). *Εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης στην ΕΕ*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 27, 2020, από <http://bit.do/fLKwb>

14. Ευρωπαϊκός Φορέας Ειδικής Αγωγής (2003). *Ειδική Αγωγή στην Ευρώπη. Με τη συνεργασία του Δικτύου Πληροφόρησης για την Εκπαίδευση στην Ευρώπη, Ευριδίκη*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/fLGjW>

15. Ζαγκότας, Β. (2010). *Ιστορία της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα*. Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
16. Ζυγούρη, Ε., Κατζαρίδου, Α., Μασλάρης, Γ., & Ευαγγέλου, Α. (2016). *Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες στο Δημοτικό Σχολείο: Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στην Διδακτική Αξιοποίηση των ΤΠΕ. Πρακτικά Εργασιών 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Καθηγητών Πληροφορικής*, , Ναύπλιο15-17 Απριλίου 2016. Ανακτήθηκε Δεκέμβριο, 8, 2020, από <http://bit.do/fLH9k>
17. Ζώνιου-Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου-Ντέρου, Ε., & Βλάχου-Μπαλαφούτη, Α. Δ. (2012). *Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική. Κριτική προσέγγιση της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
18. Ζώνιου- Σιδέρη, Α. (1998). *Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους*. Ε΄ ΕΚΔΟΣΗ. ΑΘΗΝΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
19. Ηνωμένα Έθνη (2006). *Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLH3K>
20. Ηνωμένα Έθνη (1975). *Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLH4H>
21. Ηνωμένα Έθνη (1966). *Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLH4Q>
22. Ηνωμένα Έθνη (1948). *Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/fLGmN>

23. Jimoyiannis, A. (2009). *Factors Determining Teachers' Beliefs and Perceptions of ICT in Education*. Encyclopedia of Information Communication Technology, 321–323.
24. Καλογερά, Κ., (2020). *Η ειδική αγωγή στην Ελλάδα από τις αρχές έως τα μέσα του 20ου αιώνα*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLGvE>
25. Καλύβα, Φ. (2013). *Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και εκπαιδευτικού λογισμικού στην ειδική αγωγή στην Ελλάδα : προκλήσεις και προοπτικές*. Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος
26. Κολωνιάρης, Ζ. (2013). *ΟΗΕ και Άτομα με Αναπηρία: Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και Προαιρετικό Πρωτόκολλο* . Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη.
27. Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
28. Κουτρομάνος, Ε. Κ. (1996). *Διαχρονική εξέλιξη της ειδικής αγωγής και τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην Ελλάδα*. Διδακτορική διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελλάδα.
29. Κυπριωτάκης, Α.,(1989). *Τα ειδικά παιδιά και η αγωγή τους*, έκδοση β'. Αθήνα: Εκδόσεις ψυχοτεχνική.
30. Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β. & Τσακίριδου, Ε. (2003). *Ποιος φοβάται τις νέες τεχνολογίες: οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την εισαγωγή της Πληροφοριακής Επικοινωνιακής Τεχνολογίας στο ελληνικό Δημοτικό Σχολείο: Έρευνα Πεδίου*. Αθήνα: Τυπωθήτω –Γιώργος Δαρδανός.
31. Κυτίπη, Α., Σωτηριάδου, Β., & Τράκα, Μ. (2015). *Η ειδική αγωγή στην Ελλάδα και*

στην Κύπρο - Μία συγκριτική προσέγγιση. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 15, 2020, από <http://bit.do/fLGeH>

32. Μανδέλου, Μ., Μαργίδου, Σ., Γκουντή, Π. (2015). *Αποτίμηση της λειτουργίας του θεσμού των ΣΔΕΥ (Σχολικό Δίκτυο Εκπαίδευσης και Υποστήριξης)*. 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, Αθήνα 19-21 Ιουνίου 2015 (σ.789-787). Αθήνα Ανακτήθηκε Δεκέμβριο, 8, 2020, από <http://bit.do/fLH6u>

33. Meng Deng & Kim Fong Poon-McBrayer. (2004). *Inclusive Education in China: Conceptualisation and Realisation*. Asia Pacific Journal of Education, 24:2, 143-156. Retrieved November 23, 2020, from <http://bit.do/fLH3k>

34. Νεολαία, (2018, Γενάρης 3). Η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία στην ΕΣΣΔ. ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ. Ανακτήθηκε από <https://www.rizospastis.gr/story.do?id=9652948>

35. Νόμος 4547/2018, άρθρο 7, παρ. 2, *Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ 102/12.6.2018).

36. Νόμος 4415/2016, άρθρο 49, *Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις*, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ 159/Α/6-9-2016).

37. Νόμος 3699/2008, άρθρο 1 & 2, *Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες*, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Α' 199/2.10.2008).

38. Νόμος 1566/1985, *Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ 167/τ. Α'/30.09.1985).

39. OECD, (2010). PISA 2009 Results: Learning to Learn –Student Engagement, Strategies and Practices (Volume III). Paris: OECD Publishing.
40. Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2008). *Από τις Αριθμομηχανές στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Συνολική Προσέγγιση* (2η Έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
41. Phillips, S. (2009). *There Are No Invalids in the USSR!": A Missing Soviet Chapter in the New Disability History*. Disability Studies Quarterly.
42. Πολυχρονοπούλου, Σ. (2003). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες*. Τόμος Α'. Αθήνα: Άτραπος.
43. Πουλιδάς, Α., (2008). *Η αντιμετώπιση των ΑμεΑ στην σύγχρονη κοινωνία*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/flGet>
44. Πρέζας, Π. (2003). *Θεωρίες μάθησης και Εκπαιδευτικό λογισμικό*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
45. Σερασίδου, Α., (2019). *Η εφαρμογή της Ειδικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος*. Μεταπτυχιακή εργασία, Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, Θεσσαλονίκη.
46. Σβολόπουλος, Β. (2005). *Βιωσιμότητα προγραμμάτων εισαγωγής και αξιοποίησης των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση: Η περίπτωση της Οδύσσειας*. Αθήνα: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας.
47. Safford, P.L., Safford, E.J. (1998). *Visions of the Special Class*. Remedial & Special Education, Vol. 19.
48. Σιμάτος, Α. (1995). *Τεχνολογία και Εκπαίδευση: Επιλογή και χρήση των εποπτι-*

κών μέσων διδασκαλίας. Αθήνα: Πατάκης, 17.

49. Sousa, D. & Tomlinson, C.A. (2011). *Differentiation and the Brain: How Neuroscience Supports the Learner-Friendly Classroom*. USA: Tree Press. Retrieved November 27, 2020, from <http://bit.do/fLKtu>

50. Σταθά, Π. (2018). *Συμπεριληπτική Εκπαίδευση: Κοινωνιολογικές διαστάσεις*. Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα.

51. Συμβούλιο της Ευρώπης ,(1950). *Ευρωπαϊκή Σύμβαση δια την Προάσπισιν των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLH4m>

52. Τζεμπελίκου, Μ. (2017). *Εκπαιδευτικές τομές στην Ειδική Εκπαίδευση. Ανάλυση περιεχομένου δημοσιευμάτων στον ημερήσιο τύπο 2000-2016*. Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

53. Τζιμογιάννης, Α. (2002). *Προετοιμασία του Σχολείου της Κοινωνία της Πληροφορίας. Προς ένα Ολοκληρωμένο Μοντέλο Ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*. Σύγχρονη Εκπαίδευση: Τρίμηνη Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, (122), 55-65.

54. Τζιμόπουλος, Ν. & Καραλής, Θ. (2005). *Εισαγωγική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών: Τα χαρακτηριστικά και οι απόψεις των επιμορφωτών του νομού Κυκλάδων*. Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου «ΤΠΕ στην εκπαίδευση».

55. Τσιώτση, Ι., (2019). *Το εκπαιδευτικό σύστημα ειδικής αγωγής και η εκπαίδευση εκπαιδευτικών στην Ιταλία*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 21, 2020, από <http://bit.do/fLGjd>

56. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Γενική Γραμμα-

τεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2007). *Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLH5e>

57. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων. (2018). *Το Σχέδιο Νόμου για τις νέες δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Ανακτήθηκε από <http://bit.do/fLF7e>

58. Unesco IITE (2006). *ICTs in education for people with special needs*. Available at: <http://iite.unesco.org/pics/publications/en/files/3214644.pdf>

59. Washburne, C.W. (1953). *Adjusting the Program to the Child*. *Educational Leadership*, 11 (3), 138-147. Retrieved November 27, 2020, from <http://bit.do/fLKmH>

60. Weert, T. V., & Anderson, J. (2002). *Information and Communication Technologies in Education*. A curriculum for schools and Program of teacher Development.

61. Weston, P. (1992). *A Decade for Differentiation*, *British Journal of Special Needs*. 19 (1), 6-9.

62. Φαχαντίδης, Ν., Χριστοφόρου, Β., & Πνευματικός, Α. (2004). *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών μετά τη βασική τεχνολογική επιμόρφωση*. *Πρακτικά 4ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ*, 327-336, Αθήνα : Πανεπιστήμιο Αθηνών.

63. Φεσάκης, Γ. (2008). *Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση, διαστάσεις και προοπτικές*. *4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτική της Πληροφορικής, Πάτρα*. Ανακτήθηκε Νοέμβριο, 23, 2020, από <http://bit.do/fLJbK>